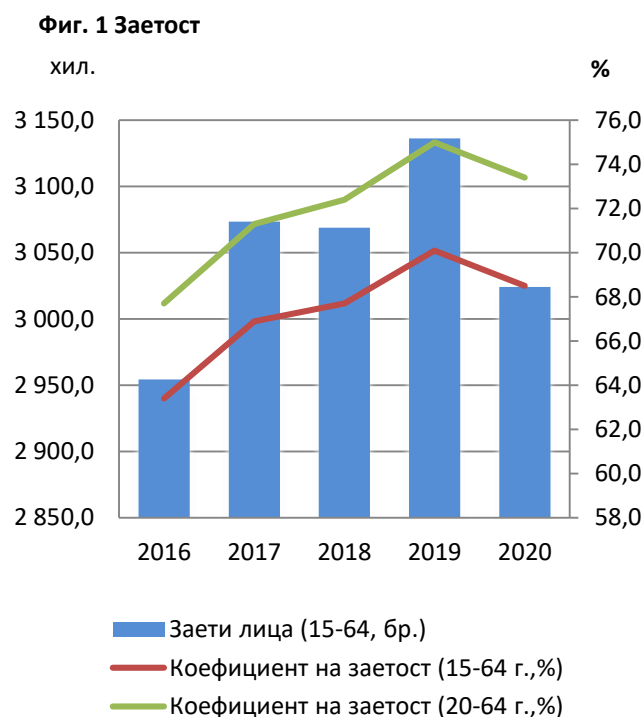

КРАТЪК АНАЛИЗ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА КЪМ МАРТ 2021 г.

По данни от Наблюдението на работната сила, провеждано от Националния статистически институт, през 2020 г. на годишна база заетостта намалява в сравнение със същия период на 2019 г., а безработицата се увеличава. Според данните на Агенцията по заетостта регистрираните в бюрата по труда безработни през месец март 2021 г. отчитат намаление на годишна и месечна база. Съществено влияние на динамиката на регистрираната безработица оказва въведеното на 13 март 2020 г. извънредно положение и предприетите от правителството мерки за ограничаване на разпространението на коронавируса в страната.

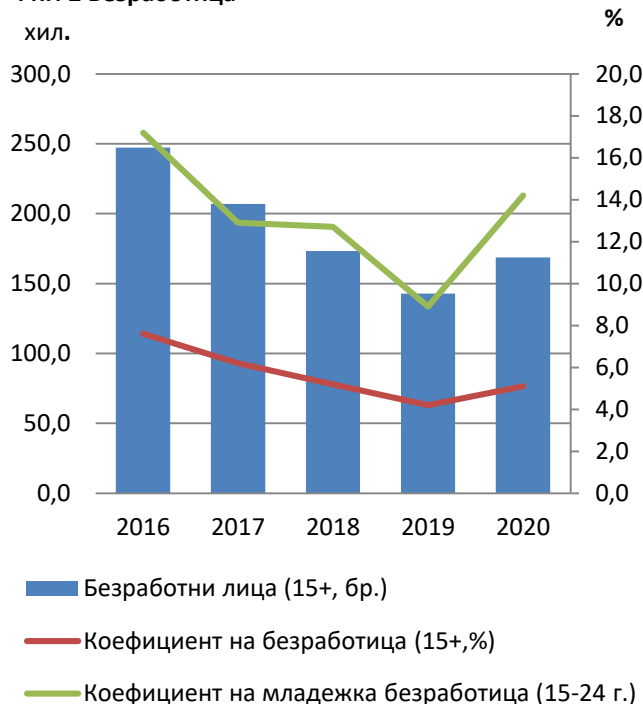
Заетост

През 2020 г. **заетите** на възраст 15 и повече навършени години, по данни на **Националния статистически институт (НСИ)**, намаляват на годишна база със 111.4 хил. в сравнение с 2019 г. Броят им е 3121.7 хил., а 2018 г. се отчита намаление от 31 хил. лица.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15-64 г. е 68.5%, като в сравнение с 2019 г. намалява с 1.6 процентни пункта (п.п.).

Коефициентът на заетост за възрастовата група 20-64 г. е 73.4% - с 1.6 п.п. по-нисък спрямо предходната година. Сред икономическите дейности, в които се наблюдава най-голямо увеличение в броя на заетите на възраст 15 и повече навършени години през 2020 г. спрямо същия период на предходната година са „Професионални дейности и научни изследвания“ (с 8.6 хил.), „Хуманно здравеопазване и социална работа“ (с 5.1 хил.) и „Държавно управление“ (с 3.7 хил.), а икономическите дейности, в които се наблюдава най-голямо намаление в броя на заетите са „Хотелиерство и ресторантьорство“ (с 37 хил.), „Преработваща промишленост“ (със 29.6 хил.), „Административни и спомагателни дейности“ (със 17.6 хил.) и „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ (с 12.9 хил.).

Фиг. 2 Безработица

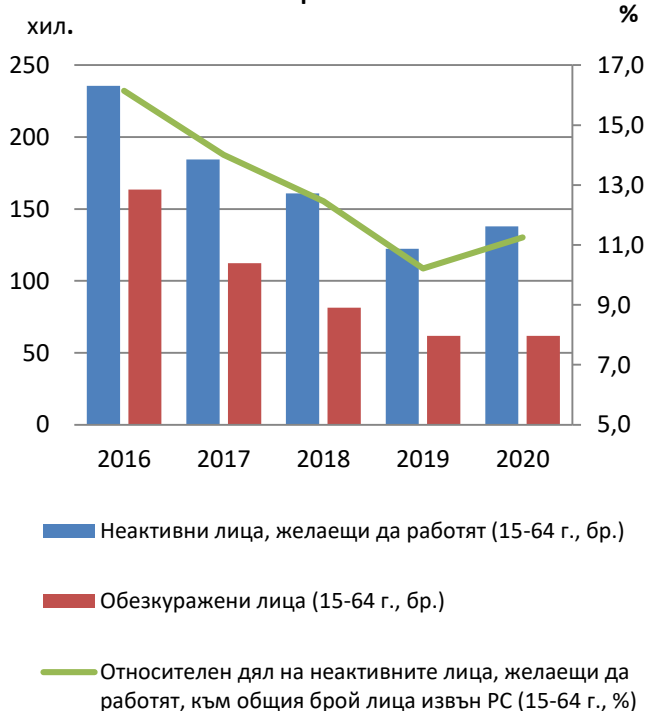
Безработица

Броят на безработните се увеличава с 25.8 хил. на годишна база спрямо 2019 г. и достига 168.6 хил., а в сравнение с 2018 г. се наблюдава намаление от 4.7 хил. лица.

Коефициентът на безработица през 2020 г. е 5.1%, с 0.9 п.п. по-висок спрямо на същия период на 2019 г.

През разглеждания период коефициентът на младежка безработица (15-24 г.) се увеличава с 5.3 п.п. до 14.2%, а коефициентът на продължителна безработица намалява с 0.1 п.п. до 2.3%. Коефициентът на безработица за възрастовата група 15-29 също отчита увеличение от 1.9 п.п. до 8.8%. През разглеждания период на годишна база се наблюдава увеличение в броя на безработните младежи (15-29 г.) – с 4.8 хил., както и намаление в броя на продължително безработните лица – с 5.1 хил.

Фиг. 3 Население извън работната сила

Лица извън работната сила

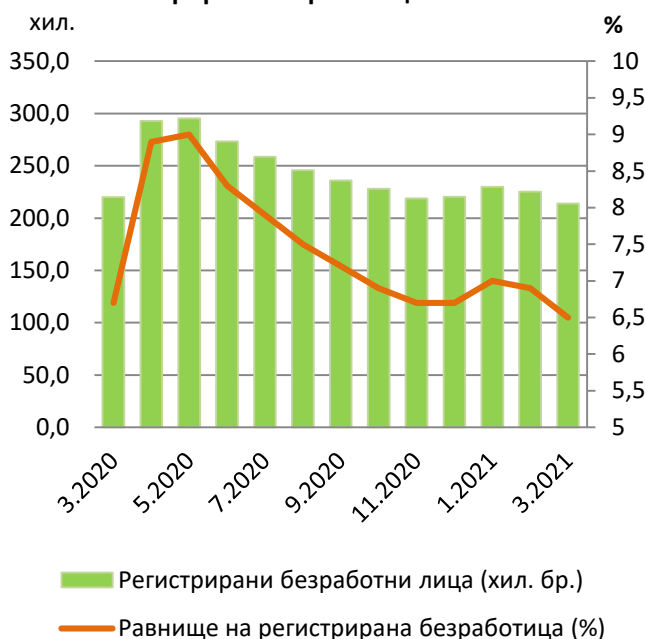
През четвъртото тримесечие на 2020 г. на годишна база се запазва тенденцията и при населението извън работната сила (РС).

Неактивните лица, желаещи да работят, на възраст 15-64 г., са 138 хил., като в сравнение с 2019 г. броят им нараства с 15.7 хил. лица.

През разглеждания период **обезкуражените лица** на възраст 15-64 г. са 61.7 хил., като на годишна база спрямо 2019 г. броят им остава непроменен.

През 2020 г. относителният дял на неактивните лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят, към общият брой лица извън работната сила (15-64 г.) отбелязва минимално увеличение на годишна база с 1 п.п до 11.2%.

Фиг. 4 Регистрирана безработица

Регистрирана безработица

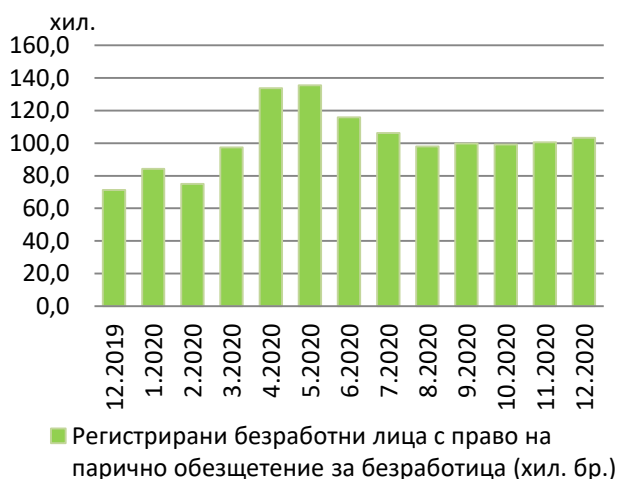
По данни на **Агенция по заетостта (АЗ)** през март 2021 г. регистрираните в бюрата по труда безработни лица намаляват на годишна база като в края на месеца броят им е 214 052. В сравнение с месец март 2020 г. те намаляват с 6 020 лица, а спрямо предходния месец техният брой намалява с 11 229 лица.

Равнището на регистрирана безработица намалява с 0.2 п.п. спрямо март 2020 г. и достига до 6.5% през март 2021 г., а в сравнение с февруари 2021 г. стойността на показателя намалява с 0.4 п.п.

В 12 **области** равнището на регистрирана безработица е по-ниско от общото за страната, като най-ниско е в областите: София-град (2.6%), Габрово (4.9%), Стара Загора (5.1%), Варна (5.1%) и Перник (5.3%), а най-високо в областите: Видин (13.1%), Монтана (11.9%), Враца (11.1%), Шумен (10.7%) и Силистра (10.4%).

По данни на **Националния осигурителен институт (НОИ)** през м. декември 2020 г. броят на регистрираните **безработни лица с право на парично обезщетение за безработица** е 103 183 или 46.8% от всички регистрирани безработни. В сравнение със същия период на 2019 г. се наблюдава увеличение от над 31 хил. лица.

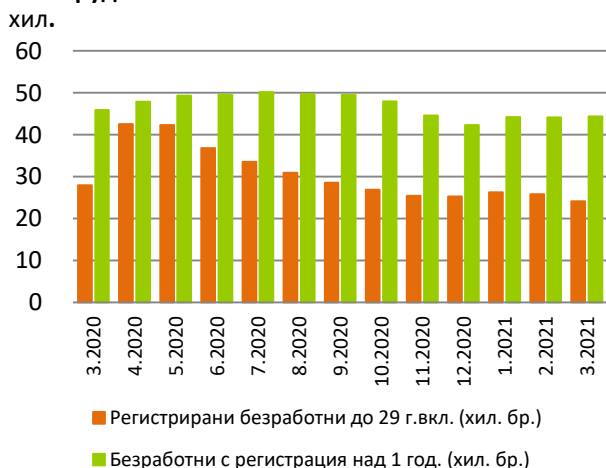
Фиг. 5 Регистрирани безработни лица с право на

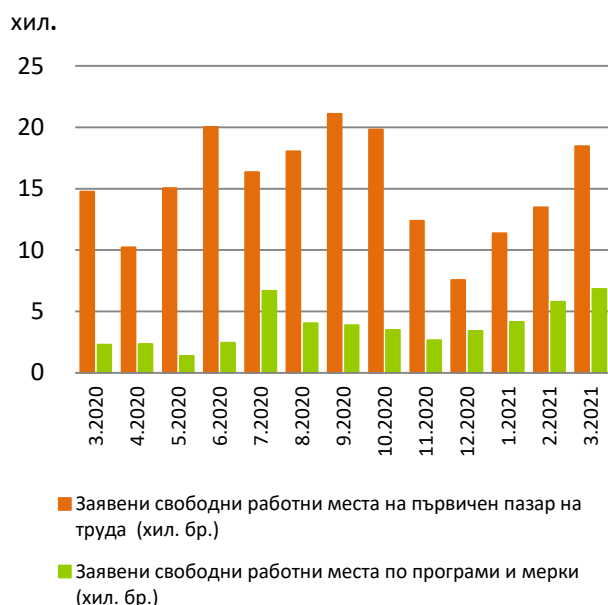
Неравнопоставени групи на пазара на труда

През март 2021 г. безработните следните наблюдавани групи в неравностойно положение на пазара на труда намаляват на годишна база: младежи до 24 г. (с 12.5% до 9 948 лица); младежи до 29 г. (с 13.5% до 24 178 лица); лица без квалификация (с 0.5% до 113 392); лица с основно и по-ниско образование (с 3.1% до 86 983), лица над 50 г. (с 1.7% до 86 957) и продължително безработни лица с (3.3% до 44 343). През м. март 2021 г. се наблюдава увеличение на броя на безработните лица с увреждания (с 5.6% до 13 323).

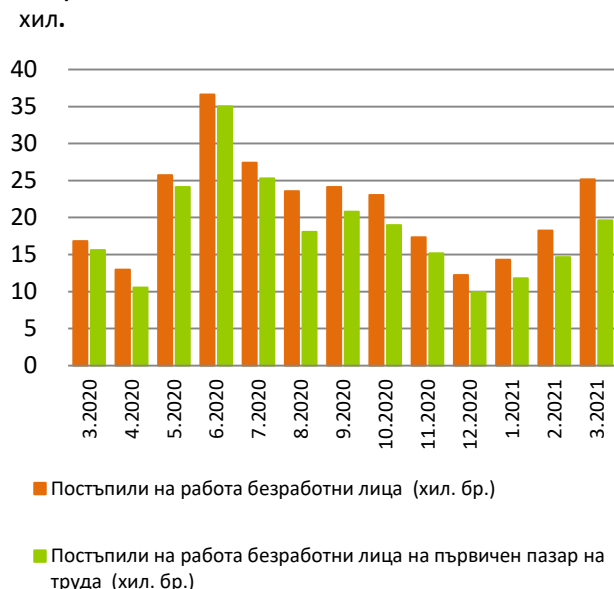
Фиг. 6 Неравнопоставени групи на пазара на труда

Фиг. 7 Заявени свободни работни места в АЗ

Фиг. 8 Постъпили на работа безработни лица

Работни места и постъпили на работа лица

Заявените работни места на първичния пазар на труда през март са 18 452. Най-голям дял свободни работни места в реалната икономика са заявени в преработващата промишленост (26.7%), следват хотелиерство и ресторантьорство (13.9%), търговията, ремонтът на автомобили и мотоциклети (10.5%), държавното управление (9.5%), селското, горското и рибното стопанство (9.1%) и административните и спомагателните дейности (6.3%).

По данни на АЗ през март 2021 г. на работа са постъпили общо 25 147 безработни, повечето от които (19 627 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. От началото на годината броят на постъпилите на работа лица е 57 682, по-голямата част от които (46 088 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. През месеца работа на субсидирани работни места са започнали 5 520 безработни лица от рисковите групи са били назначени на субсидирани работни места през март – 801 по програми и мерки за заетост и 4 719 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

Според данните на АЗ през март най-много започнали работа се отчитат в сектора на преработващата промишленост – 21,5%, следвани от търговията – 13,9%, хотелиерството и ресторантьорството – 10,5%, държавното управление – 8,9%, селското, горското и рибното стопанство – 7,0%, строителството – 5,4%, хуманното здравеопазване и социалната работа – 4,5% и др.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	IV тр. 2019	IV тр. 2020
Заети по данни на НСИ (Наблюдение на работната сила)														
Население 15 - 64 г.	бр.хил.	5 079,1	5 009,9	4 923,6	4 859,2	4 795,6	4 726,6	4 658,8	4 595,2	4 531,1	4 474,1	4 417,1	4 462,0	4 403,2
Коефициент на икономическа активност 15 - 64 г.	%	66,7	65,9	67,1	68,4	69,0	69,3	68,7	71,3	71,5	73,2	72,2	73,0	72,7
Заети лица на 15 и повече навършени години	бр. хил.	3 075,3	2 965,2	2 934,0	2 934,9	2 981,4	3 031,9	3 016,8	3 150,3	3 152,7	3 233,1	3 121,7	3 222,7	3 126,9
Заети лица на 15-64 г.	бр. хил.	3 037,0	2 927,5	2 894,9	2 889,4	2 927,4	2 973,5	2 954,3	3 073,4	3 068,9	3 136,3	3 024,3	3 123,5	3 029,7
Заети младежи на 15-24 г.	бр. хил.	219,1	190,2	178,3	164,5	152,7	143,2	133,4	148,6	130,3	134,6	115,0	137,0	122,3
Заети младежи на 15-29 г.	бр. хил.	549,3	502,2	488,6	463,4	464,9	465,9	440,3	464,5	434,0	432,5	381,2	419,9	383,2
Коефициент на заетост (15-64 г.)	%	59,8	58,4	58,8	59,5	61,0	62,9	63,4	66,9	67,7	70,1	68,5	70,0	68,8
Коефициент на заетост (20-64 г.)	%	64,7	62,9	63,0	63,5	65,1	67,1	67,7	71,3	72,4	75,0	73,4	74,9	73,8
Коефициент на младежка заетост (15-24 г.)	%	24,3	22,1	21,9	21,2	20,7	20,3	19,8	22,9	20,7	21,8	18,8	22,2	19,9
Коефициент на младежка заетост (15-29 г.)	%	39,4	37,2	37,5	36,7	38,0	39,2	38,3	42,0	40,8	42,1	38,5	41,3	39,0
Безработни по данни на НСИ (НРС)														
Безработни лица - общо	бр. хил.	352,3	376,2	410,3	436,3	384,5	305,1	247,2	206,9	173,3	142,8	168,6	138,5	173,1
Безработни младежи (15-24 г.)	бр. хил.	61,5	63,5	69,7	65,1	47,6	39,6	27,7	22,1	18,9	13,1	19,1	13,7	20,1
Безработни младежи (15-29 г.)	бр. хил.	109,5	118,5	128,5	128,9	100,1	78,4	61,4	51	39,1	31,9	36,7	30,0	39,3
Брой продължително безработни (над 1 г.)	бр. хил.	162,7	210,0	226,6	250,3	232,5	187,0	146,1	113,8	101,6	81,0	75,9	73,5	85,1
Коефициент на безработица	%	10,3	11,3	12,3	12,9	11,4	9,1	7,6	6,2	5,2	4,2	5,1	4,1	5,2
Коефициент на младежка безработица (15-24 г.)	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	14,2	9,1	14,1
Коефициент на младежка безработица (15-29 г.)	%	16,6	19,1	20,8	21,8	17,7	14,4	12,2	9,9	8,3	6,9	8,8	6,7	9,3
Коефициент на продължителна безработица (над 1 г.)	%	4,7	6,3	6,8	7,4	6,9	5,6	4,5	3,4	3,1	2,4	2,3	2,2	2,6
Лица извън работната сила по данни на НСИ (НРС)														
Неактивни лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	1 691,8	1 707,6	1 619,7	1 536,5	1 486,9	1 450,6	1 459,2	1 317,7	1 291,4	1 197,7	1 226,7	1 203,7	1 202,8
Неактивни лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят	бр. хил.	316,6	324,0	309,7	299,7	274,1	251,7	235,5	184,5	160,9	122,3	138,0	130,7	139,4
Обезкуражени лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	220,7	233,5	225,6	206,5	188,7	170,0	163,4	112,2	81,4	61,7	61,7	60,6	62,1
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	3,2020	3,2021
Безработни по данни на Агенция по заетостта														
Безработни регистрирани в бюрата по труда	бр.	350 944	332 601	364 537	371 380	366 470	330 816	284 707	236 752	202 994	185 266	241 413	220 072	214 052
Равнище на регистрирана безработица	%	9,5	10,1	11,1	11,3	11,2	10,1	8,7	7,2	6,2	5,6	7,4	6,7	6,5
Регистрирани безработни младежи до 24 г.	бр.	30 168	29 797	35 839	35 286	28 745	21 578	14 736	12 920	10 023	9 231	12 504	11 367	9 948
Регистрирани безработни младежи до 29 г.	бр.	63 500	63 690	74 779	74 720	64 122	51 680	37 998	33 600	26 785	23 998	30 824	27 947	24 178
Безработни лица с регистрация в бюрата по труда над 1 г.	бр.	110 848	118 135	118 832	122 738	138 473	146 010	118 278	87 706	65 074	47 871	47 263	45 869	44 343
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	12,2019	12,2020
Безработни по данни на НОИ														
Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение за безработица	бр.	136 755	106 580	117 688	116 525	100 806	90 192	87 837	79 207	72 743	62 921	104 029	71 293	103 183
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2,2020	2,2021
Безработица по данни на Евростат **														
Равнище на безработица средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020 г.)	%	9,6	9,7	10,5	10,9	10,2	9,4	8,6	7,6	6,8	6,3	7,1	6,5	7,5
Равнище на безработица за България	%	10,2	11,3	12,3	13,0	11,4	9,2	7,6	6,2	5,2	4,2	5,1	4,1	5,3
Равнище на младежка безработица (15-24г.) средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020г.)	%	21,4	21,8	23,3	23,8	22,2	20,4	18,7	16,8	15,2	14,4	16,8	15,0	17,2
Равнище на младежка безработица (15-24г.) за България	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	14,2	12,5	16,3

* Данните са усреднени за 12-те месеца на 2020 г. по данни на НОИ

** Данните са сезонно изгладени.